

Pravidla a doporučení pro on-line výuku na FSV

Výuka na Fakultě stavební ČVUT v Praze probíhá od 23. 3. 2020 do znovuoobnovení kontaktní výuky v maximální možné míře on-line formou.

Nástroje pro on-line výuku a jejich využití

Preferovány jsou nástroje Moodle a MS Teams (podrobnější popisy a odkazy na návody jsou uvedeny níže). Ale používány jsou i jiné nástroje.

Rozhodnutí, jaké nástroje budou použity, je na vyučujícím, ale je třeba si uvědomit, že studenti mají v semestru zapsáno více předmětů. Snažte se, proto využít v maximální možné míře tyto preferované platformy, příliš různých způsobů komunikace pro různé předměty je pro studenty komplikované sledovat a udržet si tak přehled o všech aktualitách. Určitá míra sjednocení platforem pro on-line výuku je ku prospěchu všech.

Základní komunikace probíhá přes fakultní e-mailové adresy. **V době on-line výuky je nutné e-mailům věnovat zvýšenou pozornost a číst je soustředěně.** Hromadné e-maily posílané z IS KOS uvádí jako odesílatele noreply@cvut.cz, proto je důležité do předmětu e-mailu, který odesílatel vyplňuje v IS KOS, napsat kód předmětu nebo jeho název.

"Živá" komunikace a její organizace

(Pozn.: "Živá" = student a pedagog jsou v přímém kontaktu v reálném čase pomocí audio nebo video spojení.)

Pohlížejte na on-line prezentace jako na předmět duševního vlastnictví, proto může být záznam "živé" komunikace pořízen pouze s výslovným souhlasem vyučujícího. Stejně tak jakékoli další sdílení pořízeného záznamu může být pouze se souhlasem vyučujícího. Zároveň mějte na paměti, že nahrávání "živé" prezentace či konzultace může mít negativní vliv na její kvalitu a nemusí obsahovat i další navazující informace a sdělení, pokud nebyla od začátku koncipována pro nahrávání a sdílení.

Studenti oceňují "živé" přednášky a "živá" cvičení více než jen zaslanou prezentaci. Zatím byl kladen důraz na kontaktní výuku, nemají se samostudiem dostatečné zkušenosti.

Studenti i pedagogové musí zvládnout výuku více předmětů, proto je potřeba při "živém" kontaktu v rámci skupiny **dodržovat časy standardně rozvrhovaných hodin.** Případná změna "živého" kontaktu musí být domluvena mezi vyučujícím a všemi studenty tak, aby nenarušovala výuku jiného předmětu. Student by si měl mít možnost domluvit s vyučujícím i individuální konzultaci.

S kým řešit problémy?

Student

Pokud některý ze studentů nedostal informace k předmětu, nebo mu chybí podklady, má náměty či připomínky k realizaci výuky apod., měl by postupovat následovně:

- Nejdříve vše řešit přímo s vyučujícím.
- Pokud to nepomůže, obrátit se na vedoucího katedry viz <https://www.fsv.cvut.cz/katedry>
- Pokud ani poté nedochází z jeho pohledu k pozitivnímu posunu, obrátit se na příslušného zástupce pedagogické proděkanky pro daný program či obor viz <https://www.fsv.cvut.cz/student/bakalmag/prodekan.php>
- Stále nedochází k vyřešení? Kontaktujte proděkanku pro pedagogickou činnost Zuzanu Peškovou (zuzana.peskova@fsv.cvut.cz)
- Pokud není stále situace vyřešena, kontaktujte děkana fakulty profesora Jiřího Mácu.
- Možná je pro Vás přirozenější řešit věci se studenty, a ne přímo s vedením fakulty, můžete se tedy obrátit na zástupce studentů v AS FSV viz <https://www.fsv.cvut.cz/senat/clenove.php>
Jako senátoři jsou v kontaktu s vedením fakulty.
Ale první by měl být vždy kontaktován vyučující.

Máme-li studentovi pomoci při řešení situace, kterou nelze vyřešit přímo s vyučujícím, je nutné uvést vždy přesně o jaký předmět jde (ideálně kód předmětu) a jméno vyučujícího. Nepohlížejte na toto jako na "udávání", pokud má být on-line výuka zajištěna ke spokojenosti všech, je nutné mluvit o problémech otevřeně a s důvěrou. A pouze při konkrétním pojmenování problémů a jejich řešení s konkrétními lidmi je možné dosáhnout určité změny.

V případě řešení technických komplikací se obraťte na Výpočetní a informační centrum (VIC) prostřednictvím HelpDesk <https://helpdesk.cvut.cz/>

Vyučující

Vyučující by měli případné problémy s realizací on-line výuky řešit nejdříve s vedoucím katedry a až následně se obracet na proděkanku pro pedagogickou činnost Zuzanu Peškovou (zuzana.peskova@fsv.cvut.cz).

Tento materiál není zdaleka vyčerpávající, teprve všichni získáváme zkušenosti s výukou on-line, kterou jsme neplánovali, nikdo z nás neměl čas na kvalitní přípravu, hodně věcí vzniká způsobem pokus/omyl.

On-line výuka je náročná pro obě strany, jak studenti, tak vyučující mají velmi ztížené a často nestandardní podmínky.

Vedení fakulty stavební apeluje na vstřícnost pedagogů a studijní disciplínu studentů.

Bez vzájemné spolupráce, otevřenosti a ochoty komunikovat nelze on-line výuku úspěšně zvládnout.

ON-LINE VÝUKA V ČASE EPIDEMIE

metodické poznámky pro vysokoškolské učitele

Materiál připravila Západočeská univerzita v Plzni

Oddělení Celoživotní a distanční vzdělávání a Fakulta pedagogická

Autoři materiálu: Lucie Rohlíková, Tomáš Pruner, Jan Topinka, Viktor Chejlava, Jana Vejvodová, Pavel Mentlík

Původní text byl lehce doplněn pro podmínky na FSV ČVUT. Originální desatero je například na stránkách MŠMT věnujících se doporučením pro zajištění výuky distanční formou v době omezení činnosti vysokých škol <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/doporuceni-pro-zajisteni-vyuky-distancni-formou-v-dobe>

1) NASTAVTE PRAVIDLA

Promyslete si dobře, jakým způsobem bude on-line výuka probíhat, a informujte všechny studenty. Vhodnější je domluvit se nejdříve s ostatními vyučujícími daného předmětu a pak kontaktovat studenty jednorázovými pokyny. Neřešte výuku ze dne na den, promyslete rovnou program na měsíc dopředu.

Pokyny pro studenty formulujte jasně a jednoznačně. Pokud není studentovi něco jasné, musí mít možnost se zeptat na upřesnění.

2) NEKOMPLIKUJTE SITUACI SLOŽITÝMI NÁSTROJI

Nesnažte se vymýšlet příliš inovativní způsoby výuky, využijte raději systémy, které už studenti znají a se kterými budou mít minimum technických problémů.

Pokud některý ze studentů nemá dostatečný přístup k technologiím, které jste pro studijní skupinu zvolili, řešte jeho problémy individuálně a s pochopením.

3) NEZVYŠUJTE STRES STUDENTŮ

Nezahlcujte studenty požadavky a úkoly navíc. Nedávejte úkoly, které jsou časově náročnější, než by pro studenty byla účast na prezenční výuce. Dejte studentům možnost volit si jen některé z širší nabídky úkolů. Nežadávejte úkoly pro skupiny. Pro studenty může být složitější se v tomto období navzájem kontaktovat.

4) NEZAHLCUJTE STUDENTY MATERIÁLY

Neposkytujte studentům velké množství materiálů, literatury a odkazů, ve kterých se budou topit. Soustřeďte svou energii na pečlivý výběr těch nejlepších materiálů, komentujte je a studentům zpracujte stručné pokyny, jak s materiály pracovat.

5) NENAHAZUJTE PŘEDNÁŠKY WEBINÁŘEM 1:1

Synchronní on-line vzdělávání je velice náročné na realizaci ze strany vyučujícího i na pozornost studentů. Použijte je jen jako doplněk řízeného samostudia. Zorganizujte menší počet kratších on-line setkání, než by byl počet prezenčních přednášek.

Zvažte možnost doplnění vašich podkladů komentáři a pořizování audio/videozáznamů, které si studenti mohou v klidu přehrávat.

6) ZŮSTAŇTE V KONTAKTU SE STUDENTY

Poskytněte studentům své kontakty a nabídněte jim možný způsob komunikace (e-mail, služební telefon, komunikace přes LMS systémy, sociální sítě). Není nutné poskytovat všechny možnosti komunikace a neomezený čas. Vyberte jen některé a vypište on-line konzultační hodiny. Sami nekontaktujte studenty příliš často.

7) SPOLUPRACUJTE SE SVÝMI KOLEGY

Průběžně sdílejte nejen v rámci kateder, ale i na úrovni studijních programů, jakým způsobem je řešena výuka v jednotlivých předmětech. Dívejte se na každý úkol a zasláný text z pozice studenta, u kterého se střetnou pokyny a požadavky od všech vyučujících.

8) NEBUĎTE STRIKTNÍ

Nevíte, jaké zdravotní, osobní a rodinné problémy mohou studenti v této době řešit, proto přistupujte k výuce s větším nadhledem a pochopením. Buďte benevolentnější v dodržování termínů i ve způsobech komunikace ze strany studentů (např. odpovídejte studentům i v případě, že nepoužijí přímo univerzitní e-mailový účet).

9) NESEĎTE NONSTOP U POČÍTAČE

Nemějte pocit, že jste ze dne na den nuceni trávit hodiny u počítače. Nezapomínejte na svůj odpočinek i odpočinek svých studentů. Snižte zátěž na nezbytné minimum. Doporučujeme vyhradit si při práci z domova čas na práci i čas na odpočinek a toto striktně dodržovat.

10) BUĎTE KONZISTENTNÍ

Pokud je to jen trochu možné, zachovejte v průběhu času stejný styl, čas a způsob zadávání úkolů a komunikace se studenty. Případné změny sděľujte studentům s dostatečným předstihem.

Moodle-výuka

<https://moodle-vyuka.cvut.cz>

"statický nástroj" umožňující sdílení materiálů, odevzdávání prací, hodnocení

Kurzy na Moodle je třeba si nechat vytvořit prostřednictvím Ing. Petra Soukupa, Ph.D. z katedry geomatiky (soukup@fsv.cvut.cz). Je třeba uvést přesný kód předmětu, pro který chcete kurz vytvořit.

Při práci s Moodle by Vám měl pomoci zejména kurz na níže uvedeném odkazu (je třeba se přihlásit heslem ČVUT)

<https://moodle-vyuka.cvut.cz/course/index.php?categoryid=45>

MS Teams (MS Office 365)

nástupce Skype - "dynamický" nástroj umožňující obousměrné video, sdílení materiálů, kreslení, psaní poznámek apod. Lze přidávat další nástroje dle potřeby.

Pro náhradu přednášek a cvičení se jednoznačně nejvhodnějším nástrojem jeví MS Teams. Masivní použití by rovněž nemělo zablokovat servery ČVUT, neboť nástroj běží na serverech Microsoftu. Nástroj nevyžaduje "inteligentní" tabuli, stačí počítač s kamerou, mikrofonom a reproduktory, případně tablet. Učitelé uvedení u předmětu dostanou informaci o přidání do týmu v Teams (stejně jako ji dostanou všichni studenti "Týmu" = předmětu).

Učitel nebo učitelé, kteří se ujmou výuky, by měli obratem reagovat a vysvětlit studentům, že se jedná o výzvu k "nekontaktní výuce", která poběží ve standardní době, kdy by za normálních okolností běžela přednáška, cvičení. Mohou jim zaslat email klasickým způsobem nebo zprávu přes MS Teams. "Živá" komunikace pomocí aplikace Teams je ze strany studentů kladně hodnocena.

Přístup do Microsoft Office 365 mají licencovaní uživatelé, to znamená všechny osoby s aktivním vztahem k ČVUT. Zda má osoba aktivní vztah k ČVUT, se dá zjistit v UserMap.

Teams se dají spustit přes webovou stránku:

<https://ist.cvut.cz/nase-sluzby/microsoft-teams/>

nebo přes aplikaci, která je ke stažení na stejném odkazu.

Pro studenty jsou zpřístupněné virtuální učebny, kde jsou Teams standardně instalované viz

https://www.fsv.cvut.cz/vic/virtualni_ucebny.php

Do "týmu" lze přizvat i hosty, kteří přímo předmět nemají zapsaný nebo jej nevyučují.

Aplikace Teams je také k dispozici pro mobily a tablety s operačním systémem Android a iOS.

Návody pro Teams jsou průběžně doplňovány a upřesňovány na

<https://ist.cvut.cz/nase-sluzby/microsoft-teams/>

<https://ist.cvut.cz/podpora/navody/navody-pro-ms-teams/>

Podpora pro MS Teams na FSV Ing. Zbyněk Škoda (zbynek.skoda@fsv.cvut.cz)